

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. Vberior malorum ex cupiditate manantium consideratio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

*Qui duro
est corde in-
durabitur.*

q Psal. 57,11

ipsum etiam D E V M , qui perit per os pauperis. quām iustē verus D A V I D Christus D. N. indignabitur, dicerōque Angelis iustitiae suæ ministris: frusta seruau bona fortunæ huius auari in mundi deserto: ego illi ea dedi, cōseruau, & auxi; ego ea defendi à furibus, infortunijs, & in numeris periculis: & nūc peto exiguum quid ex his, quæ ego ipsi dedi, pro meis pauperculis qui meo nomine illud petunt: & cūm deberet eos iuuare, & fouere; indignatur & iniurijs excipit; negatque quod petunt: & cūm sit alias prodigus in suis rebus vānis: adeò se parcum exhibet in subleuandis pauperibus: timens ne non habeat satis pro suis famulis. Cūm igitur mihi tantum redat pro bonis quæ illi contuli, deseram eum ac permittam cor eius emori, & instar lapidis ad omne bonum indurescere: qui lapidem se exhibuit erga proximum, & eodem die vitam finiet, & bona simul & animam perdet. Hic est infelix auari hominis finis, ob iniustitiam & crudelitatem eius in proximum: vt omnium crudelitatum pœna recidat in caput eius, qui illas fecit; vt q[uod] latetur iustus cūm viderit huiusmodi vindictam: quemadmodum fecit hic David: quia plurimum eminet Dei iustitia, cūm peccatores punit pœnaeorum peccatis proportionata.

§. I. Vberior malorum ex cupiditate manantium consideratio.

a 1. Tim. 6.
10.
1.2. q. 84. a. 1
Cupiditas
radix pecca-
torum.
b Ecol. 10,19

c Pro. 30,7.
d Titi. 1. 16.
e Ephes. 5,5

Sed adhuc vterius cupiditatis mala progrediuntur, semperque censibimur parci in eis referendis: cūm dixerit Apostolus: aradicem omnium malorum esse cupiditatem: quemadmodum enim radix arborem totam nutrit, ramos, folia, & fructus: ita, ait S. Thomas, vita peccatorum est Arbor quædam, cuius rami sunt habitus vitiorum folia, verba mala, fructus vero, prava opera: omnia tamen aluntur & fouentur à cupiditate. Nullum enim est peccatum, quod non faciat cupidus, vt diues euadat: & cūm talis euasit, b pecunia, c[on]si omnia obediant, est illi foementum, vt omnia mala desideria, & conatus exequatur: p[re]cipitando se in omne genus vitiorum, donec non solum charitatem & iustitiam, sed ipsam quoque fidem abiciat, quæ vita spiritualis & Christianæ religionis est fundamentum. Benè hoc periculum nouerat Sapiens ille Rex, qui cūm adhuc Sanctus esset, petebat a D[omi]no: c[on]divitias nimias ne dederis mihi: ne forte saiatu licet ad negandum, & dicam: quis est Dominus? nam licet illum non negent amittendo fidem: multi tamen eum d[icit] factis ipsis negant, incidentes in misericordiam auaritiae idolatriam. Quam Apostolus e idolorum servitatem & adorationem appellat. Et non dicit vnius idoli, sed multorum: Nam & idolo ventris & inanis gloria seruit: quamuis p[re]cipitum, siti-

p[ro]p[ri]a pe-

pla pecunia, de qua vnius idololatria dixit, fides factus sum, inueni idolum mihi: omnes labores mei non inservient mibi iniquitatem, quam peccavi. Quasi clarius dixisset: gaudeo, quod sim factus diues: quia inueni Deum quendam palato meo valde conformem, aurum scilicet: a quo exspecto quidquid sufficit mihi ad explenda mea desideria. eo enim inaurabuntur omnes meæ actiones, & contingentur iniquitates: quia nemo audebit eas reprehendere: & misericordia non occurrit mihi: diuitiae enim me ab eis expedient. Hac falsa opinione precipitantur infelices diuitiae in graui peccata: non timentes propterea supplicia; nec cogitantes se posse deuenire in miseriariam: quia idolum illud depræ datum est cor illorum; nec sinit eos de re aliqua cogitare, quæ molestiam inferat. In quibus locum habet illud Dauidis: g in labore hominum non sum, & cum hominibus non flagellabuntur: ideo tensit eos superbia, operti sunt iniquitate & impietas sua. Sed citè euueniet illis quod Sapiens dixit: h lignum offensionis est aurum sacrificantium: illi tanquam Deo: vñ illis, qui sectantur illud: peribunt enim miserè, iuxta illud Osee Prophetæ: i argentum suum, & aurum suum fecerunt sibi idola, vt INTERIRENT: quia existimantes, se illa facere ut vita lux consulerent: propter illa inciderunt in mortem. Deus enim contrectet & conuertet in puluerem, dabitque illis ad bibendum, sicut Moyses, k pulueres viruli aurei Israëlitis: vt ipsorum idolum sit cruciatus corundem conscientiæ, & causa mortis æternæ.

HINC est, quod cupiditas, vt ait S. Gregorius, significatur per illam l amphoram, quam vidit Zacharias Prophetæ, non clausam, & talentum plumbi præsum, & ingressa est mulier in amphoram. Cui nomen erat impietas: quam vox occludit, mittendo massam plumbeam in os eius, ne inde exiret. Et duæ aliae mulieres cum aliis quasi milii, arripuerunt amphoram, in qua erat Spiritus malus, & lenauerint amphoram inter terram & colum, vt edificarent ei domum in terra Senaar, vt ibi stabilitur & ponereetur super basem suam. Quid autem hoc aliud sibi vult, quam vt intelligamus, cupidum semper habere os apertum ad diuitias deuorandas, & simul innumeratas culpas, donec ingrediatur suprema, quæ vocatur impietas, quia nullam habet erga pauperes pietatem, nec erga clues, nec erga parentes: & quod amplius est, neque erga communem Patrem omnium, qui est Deus. cui reverentiam denegat & amorem debitum: quam obrem permittit Deus vt massa plumbi claudat eis os: & deueniat in cor dispernit, & obstinationem in peccato: ita vt nec os aperiat, ad illud confitendum, & veniam petendam, & misericordiam ab eo, qui potest remedium afferre. Ex quo prouenit, vt eum arripiant duæ mulieres cum aliis milii, superbia scilicet & ambitio mundana; in quarum aliis est spiritus Saranæ, qui auaritiam impellit ad volandum per mundum, Indians tanquam milii pullis, & deprædans, famemque suam saturatis

f Osee 12. 8.
Avarice
multa ha.
bss.
Idola.

s Hier. ibi.
& Ruffinus.

g Psal. 72. 5

h Eccl. 31. 7.

i Osea 3. 4.
Aurum a-
uaris mors
erit.

k Exo. 22. 20

l lib. 4. Mor.
c. 26.

m Zach. 5. 6.

Auarius
impius.

Duro corde.

Superbia a-
uari.

Avari con-
fusio &
fator.

Avaritia
male illu-
minat per-
excœcat.

m Ier. 4.12.

a Iob. 27.19

Lib. 18.12.

Avari die
caci, nobis
videbunt.

o Luc. 16.19

Dives post
visam &
gnouit La-
zarus.

facultatibus innocentum; donec mensuram impletat peccatorum, quam Deus decrevit expectare, ut ultimam de omnibus sumat vindictam. Et tunc peruenit in Babylonem, quæ significat confusionem; & Senaar, quod significat fætorem: nam in hora mortis projectetur in Babylonem æternæ confusione, cum horrendo fætore, qui percipitur in terra mortuorum: in qua cum dæmonibus sepelietur, quorum tentationibus, ob diuinitarum cupiditatē se subdidit.

PERPENDIT VERD valde S. Gregorius, quod Angelus dixerit Prophetæ Zachariae: *hac est oculus eorum in universa terra.* Quod haec scilicet amphora sit hominum totius mundi oculus. Si igitur avaritia oculus est cupidi, quomodo non videt tot mala ut illa fugiat? quomodo non videt impietatem, quæ ingreditur amphoram? & massam plumbi, quæ illam operit? & mulieres, quæ illam rapiunt? & alas milii, quas habent? & infelicem locum, ad quem deducunt? Verum haec est suprema huius vitæ calamitas: nam avaritia aperit oculos, ad perspicienda sua lucra, excœcat verò ad culpas, damnaque ex eis agnoscenda. Aperit oculos carnis, ad videndum, quod iuuat ad vota & desideria suæ sequenda; occludit verò plumbo oculos animæ, ne infelices exitus videat, quod illa tendunt. Quemadmodum illi, de quibus dixit Ieremias, in sapientiæ suæ ut faciant mala, bene autem facere nescierunt. Sed in die mortis aperiet oculos etiam inuitus, ut cum ingenti suo cruciatiu videat, quod nunc potuisset cum magno fructu. *N Dives, ait Iob, cùm dormierit nihil secum assereret: aperiet oculos suos, & nihil inueniet.* Apprehendet eum quasi aqua, mopia, nocte opprimeat cùm tempestas. Nos (inquit idem S. Gregorius) cùm dormimus, oculos claudimus, quodvigilamus, eos aperimus: diuites verò cupidi, & avari quāuis carnis oculis vigilent, oculos tamen spiritus habent clausos: sed, cùm moriuntur, clauduntur oculi corporis, & aperiuntur animæ ut videant scelerâ & infelicitatem suam, quando nullum poterit adhibere remedium. Ita euenit infelicitate diuini epuloni, qui bona sua expendebat oculando quotidie splendida, emundendo purpuram, qui non habuit oculos; ut Lazarus pauperis miseriam cerneret, & repararet, si que subueniret; nec pœnam, quæ ipsum expectabat, ut illam effugeret. Sed statim atque mortuus est, aperuit oculos, & vidi Lazarum in sinu Abrahæ, scipsum verò in flammis igneis: sed virtusque sine fructu. Nam massa plumbi, quæ eius cor, dum viueret, fuit teatum, manū etiam in ipso morte: os verò inferni, per quod fuit ipse ingressus, fuit occulsum: & ut sanctus ille Patriarcha respondit *chaos adeo magno os illud firmum est, ut sit impossibile diuitem ex inferno liberari, ut ascendet in celum;* & pauperem è cœlo exire, ut descendat in infernum.

§. II. quo-